

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קד.

עין משפט
גז מוצה

קב א מ"י פ"ו מהל'
 גזילה הלכה ט פתג
 עשין עב טושי"ע ח"מ פ"י
 שמו טפ"ג א:
 קבא ב מ"י שם הלכה
 י ופי"ג מהלכות
 שולחן וסומפין הלכה ה
 פתג עשין עב טושי"ע ח"מ
 פ"י שמו טפ"ג א ותי' קבא
 טפ"ג א וטפ"ג ב ותי' קבא
 טפ"ג א ופי"ג:
 קבב ג מ"י פ"ג
 מהל'
 וספקין הלכה ט פתג עשין
 ג טושי"ע ח"מ פ"י שם
 טפ"ג א:
 קבב ד מ"י שם טור
 טפ"ג ח"מ פ"י קבא
 טפ"ג ב:

מוסף רש"י
 ושילחה ביד בנו.
 המשאל שלהם לו השאל
 כד נט של משאל ב"ב
 ח"ה. פטור. אם מהה
 בדרך. פליגי דבה ובר
 חסדא. רב חסדא מתקן לה
 להאי שולמו דשולח דמתי'
 בשכירו ולקטו שר בביתו,
 אלן אין עדים שאל
 שולמו. דא ליכא עדים הי'
 שלח ותיב השאל פלוגתין
 תתמתי' לו. רבא אמר
 אפילו עשאו שלח בעדים
 לא שלח הוא להחמידי
 ע"י באוסתין. דה"ק ליה
 איניש מהימנא הוא א'
 בעת לעזרי כידה שר
 וש. לא יתן לא לבנו.
 של גזול להיטוב לגזול,
 שאל אלתפוזי חייב להחזיר,
 דלא הי' השבט עד דמטי
 לדיה (וע"ר טו. 10).

שכבר הודה ספי עצמו. מהאי ליטנא דייק בהמפקד (ב"מ דף לו):
 וגם מחמת פירכא אחרמי מוקי לה כצנא לצנא ידי
 שמים ומימה א"כ ההוא מעשה דחסיד אחד אמאי אמר ליה רבי
 טרפון הנה דמי מקחך בנייהס הא כיון דחסיד הוה מסתמא היה
 צא לצנא ידי שמים וי"ל דלכתמילה
 צא עמו לזין אס הוא חייב מן הדין
 וסזו מה שעשה עשה א"י אפילו לצנא
 ידי שמים אין חייב לרי טרפון אלן
 צגול אלן כפקדון ומקח דלא עשה
 איסורא לא וכן משמע בהמפקד
 (שם דף לו: וסס.) דכי רמי התם גזל
 אגזול משני הכא צנא לצנא ידי שמים
 ולעיל מיניה כי רמי פקדון אפקדון
 לא צני לגויי הכי וזין להארץ כאן
 כסוגיא דהתם: **אמר** רבא שאני
 משמע דלמח רבא לתרזי פירכא
 דפרסיקן לרי טרפון ולעולם רבי
 טרפון היא וקאמר כיון דלזוי ליה
 כמ"ד יהא צידק דמי א"כ מסתמא
 מיירי כשהיה צפני דאס לא כן
 אמאי הוה כמ"ד יהא צידק וכיון
 דבהודאה (א) מיירי מתניתין אכתי
 חקשה אמאי לא מוקי מתני' נמי כר"ע
 וא"ע דקניס ר"ע אפילו היכא דלא
 נשבע הי"מ דלא הדר ממונא למריה
 אלן כמתני' היכא דלא נשבע והודה
 לו צפניו הדר ממונא למריה דכיון
 הודה לו צפניו מה לי מוספס צדו
 מ"ל נתן צד צד"ה הלכך לא יקניס
 ר"ע וי"ל כדכ"ד המרה היה כיון
 דקניס ר"ע ככל מקוס קניס כיון
 דענד איסורא ולא יחלק ומינה אין
 נראה דמיירי הכא כשהודה צפניו
 דא"כ אפילו נשבע נמי אין לריץ
 להוליכו אחריו למדי ויכול להביא
 כפרה דכיון דהודה לו צפניו והניחו
 צדו והלך הרי הוא כהפקדו צדו
 ואמאי יהא לריץ להוליכו אחריו אלן
 ודאי מיירי כשהודה שלח צפניו אלן
 כפני עדים והשתא א"ש דלא מתוקמא
 מתני' כר"ע דלא מהדר ממונא
 למריה כיון שלא נתן צד צ"ד ולפי
 מה שפי' כקונטרס אלן אמר רבא א"ש
 דרנא לא צנא למרן פירכא וי' אלן
 טעמא דמתני' מפרש ככה"ג דמאי
 לאוקמי בין כר"ע בין ככ"ד טרפון:
שליח שעשאו בו'. לכאורה
 נראה דאיירי כגון דלא
 אמר לו (ב) שלח לי על ידו רק עדים
 מעדים שעשאו שלח אלן אס היה

שכבר הודה ספי עצמו. וצא לצנא ידי שמים. וא"ע"ג דכי דינא לא
 מנא מחייבי ליה אלן מניח לפנייהס מיהו יד עוגש אין יולא עד שיטלס
 לשניהס דהא לאו לצעלים אהדריה כו': אלן אמר רבא. מתני'
 דכרי הכל היא ולא דמיא לאין יודע דהתם בין נשבע בין לא נשבע
 הוא דפליגי ר' טרפון ור"ע לענין
 דינא דר' טרפון לא מחייב להחזיר
 ליד הגזול ור"ע מחייב א"ע"ג דלא
 נשבע. והאי דפרכת לעיל ותי' ר"ע
 א"ע"ג דלא אשתבע לאו פירכא היא
 דהתם דין הוא דא"ע"ג דלא משתבע
 גזול ולא נפיק די שמים ככל אלן
 יחזיר לכל אחד שהרי אין יודע למי
 הכא כמתני' ידיע למאן גזל ומודי
 ליה משעת הודאה דמומן הוא להשיב
 הי גביה כפקדון הלכך נשבע חמילה
 קודם הודאה א"ע"ג כו': שלח
 שעשאו בעדים. ראובן שיש לו מעות
 כיד שמעון ומינה שלח בעדים
 לקבלם הימנו ומתנס לו: הוי שלח.
 ואס נאנסו בדרך פטור בעל הבית
 שנתנס לו: פטור. דלא קמה כרשות
 שאל להמתיב כבאוסיס עד שיאמר
 לו מפיו לשלח לו כיד בנו כו':
 מנא ידיעין. דשולמו הוא דקרי ליה
 מתני' שולחו (ב) לקטו. שלקטו
 אללו לדור עמו צפניו לזותתא כעלמא
 לשון מורי: וספירו. נשכר עמו ליום
 ונדשש ולשנה ולשנת. ליטנא אחריתא
 לקטו וקטו תבואתו: ולאפוקי מהאי
 פנא. הא מתניתין דלאוקמנא שלח
 צ"ד אפילו עשאו גזול ולא גזול היה
 שלח והוי באחריותו דגזול לאפוקי
 מהאי מנא: שלח כ"ד. דמשמע
 מתני' דמשנתן לו נפטור גזול כשעשאו
 גזול קאמר ולא כשעשאו גזול: ושלח
 הלה ונטל שלו. מיד השלח: פטור.
 מאונס הדך. טעמא דנטל הגזול הא
 נאנסו מן השלח הראשון חייב:
 וא"ס משנתנו. דקמתי לא יתן לשולחו
 ואי דלא עשאו בעדים מנא ידיעין
 [לא] מתוקמא כשעשאו בעדים אלן
 כמתני' לו שלח ביקש מתכירו
 שימלא לו לגזול את עממו לומר לו אס
 מרנא לשלח כלום לפזויה שלח ביד:
 פזוקי

שכבר הודה מפי עצמו אלא אמר רבא שאני
 מתני' דכיון דידע למאן גזליה ואודי ליה כיון
 דאפשר לאהדורי ממונא למריה הוה ליה
 כמאן דאמר ליה יהו לי בידך הלכך נשבע
 א"ע"ג דקאמר ליה יהו לי בידך כיון דבעי
 כפרה לא סגי עד דמטי לדיה הא לא
 אישתבע הוי גביה פקדון עד דאתי ושקיל
 ליה: לא יתן לא לבנו ולא לשולחו: איתמר
 שליח שעשאו בעדים רב חסדא אמר יהו
 שליח רבה אמר לא הוי שליח רב חסדא
 אמר הוי שליח להבי טרזי ואוקמיה בעדים
 דליקו ברשותיה רבה אמר לא הוי שליח ה"ק
 איניש מהימנא הוא אי סמכת סמוך א בעית
 לשדוריה בידיה שדר בידיה תנן ה"השווא
 את הפרה ושילחה ביד בנו ביד עברו ביד
 שולחו או ביד בנו ביד עברו ביד שולחו של
 שואל ומתה פטור האי שולחו היכי דמי אי
 דלא עשה בעדים מנא ידיעין אלא דעשה
 בעדים וקתני דפטור קשיא לרב חסדא כראמר
 רב חסדא בשכירו ולקטו הכא נמי בשכירו
 ולקטו תנן לא יתן לא לבנו ולא לשולחו
 האי שולחו היכי דמי אי דלא עשאו בעדים
 מנא ידיעין לא לא דעשאו בעדים הרמא
 רב חסדא בשכירו ולקטו אבל שליח שעשאו
 בעדים מאי הכי נמי דהוי שליח ארתני סיפא
 אבל נותן הוא לשליח בית דין לפלוג וליתני
 בדידה (ב) שליח שעשאו בעדים הכי נמי דהוי
 שליח אמרי לא פסיקא ליה שליח ב"ד לא
 שנא עשאו גזול ולא שנא עשאו גזול הוי
 שליח פסיקא ליה שליח שעשאו בעדים דכי
 עשאו גזול הוא דהוי שליח עשאו גזול לא
 הוי שליח לא פסיקא ליה ולאפוקי מהאי תנא
 דתניא רבי שמעון בן אלעזר אומר שליח
 בית דין שעשאו גזול ולא עשאו גזול או
 עשאו גזול ושלח הלה ונטל את שלו מידו
 פטור רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרוייהו

שליח שעשאו בעדים הוי שליח וא"ת משנתנו
 אית לי זוזי גבי פלניא ולא קא משדר להו איתחוי
 ליה דלמא איניש הוא דלא משכח לשדורי ליה א"נ
 כדרב חסדא בשכירו ולקטו א"ר יהודה אמר שמואל
 אין

אמר שלח לי על ידו פטור דהוי שליח דהא תנן
 כשהואל (ב"מ דף נא: וסס) אמר ליה השואל שלח
 לי ביד עבדך או ביד שולחך ושלחה חייב ומ"ל א"ל
 צפניו שלח ומ"ל אמר ליה שלח צפניו שלח לא
 לשמולא מאי תקמיה הול"ל ששלח ליה שלח לי ע"י
 זה דלא הוי שליח לך צ"ל דככל ענין שלח צפניו
 לא הוי שליח לך כההיא דהשואל דאיירי צפניו וכן
 מוכיח מתוך הקונטרס: **רבה** אמר לא הוי ש"י.
 יש מקשים דרנא אדרנא דהכא קאמר
 רבא דלא הוי שליח וצ"פ המוכר את הספינה
 (ב"ב דף פו:) אמרין רבא ורב יוסף דלמרי תרוייהו
 הכא צמנוי מוכר לזותית עסקין וואדא ר' יהודה
 לטעמיה דלמר לאחוי שריה הרי לרנא אליבא דר'
 יהודה הוי שליח וי"ל דשמי התם דכיון שנתן לו
 פודיון וזהו לו להביא צחוק שמן הוי כאלו א"ל
 כהדיא שלח לי על ידו ופטור ולפי מה שפירשתי
 דדוקא שאמר ליה צפניו אית לן למימר דכיון דנתן
 הפודיון הוי כאלו אמר ליה צפניו שלח הלכך אמר
 לרי יהודה לאחוי שריה: **הבי** קא"פ איניש מהימנא
 הוא. איתא ב"ב דף פ"ג אמר רבא דנראה
 דאפילו הוא עצמו הביאו בדרך ונאנס חייב
 דפשיעה הוא עושה שמוליכו בדרך במקוס
 פלוגי עיש בו סכנה ובע"כ חייב לשמור עד שיחזירו
 לו ציטוב במקוס שהפקידו אללו כלאמרין לקמן
 (דף ק"ה.) (ו) בהמפקד אלל חזירו ציטוב לא
 יחזיר לו במדבר משמע דבעל כרחו חייב
 לשמור עד שיחזירו ציטוב במקוס שהפקידו
 ואלו כל כמיינה להחזיר לו במדבר במקוס סכנה:

אי דא עשאו בעדים מנא ידיעין. כלומר היכי
 מסר לו משאל כיון דלא ידע אי האי שלח של
 שואל הוא: **בשכירו** וקטו. מימה אמאי לא אמר רב
 חסדא נמי אהא ועוד מימה אמאי לא פריך ליה
 מעיקרא ממתני' והדר הוה ליה למפרך מהאי
 דפי' השואל: אין

(א) בית נט. (ב) גזיל קב.
 (ג) ד"ה ומי. (ד) ובכ"מ פ'
 השואל כהנא להיסק ט"ה.

הגהות הב"ח

(א) נט' לפגז ולתמי
 דכריה ברי"א בשליח
 שלא עשאו בעדים:
 אבל שלח שעשאו בעדים:
 (ב) רש"י ד"ה מנא ידיעין
 ותי' שלחו הרי"ר ואח"כ
 מ"ה שלחו ונשכר ותי'
 ולשנת לקטו שלקטו
 ותי' שלחן מורי לישנא
 אחריתא כ"ל: (ג) ה"ה
 ד"ה אמר ותי' וזין
 דבהודאה צפניו מיירי:
 (ד) בא"ד לא צנא למרן
 פירכא דפרסי' לר"ט
 אלן אס היה אמר לו על
 אמר לפזויה יתן לו על
 יד פשיעה דהוי: (ו) ד"ה
 הכי ותי' דהמפקד אלל
 מסרי: